



ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

Hiv. szám: –

Ügyintéző:

Telefon:

E-mail:

HATÁROZAT

A Panaszos által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a panaszt minden tekintetben

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, azzal szemben közigazgatási per indítható. A közigazgatási peres eljárás illetéke 30 000 Ft, azaz harmincezer forint, azonban a fél a tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán mentesül az illeték előzetes megfizetése alól, az illetéket annak kell megfizetnie, akit a bíróság erre kötelez.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a vitatott határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy postára adni. A keresetlevél benyújtásának a határozat hatályosulására nincs halasztó hatálya.

Tájékoztatom, hogy a keresetlevelet elektronikus úton is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban.

A keresetlevél elektronikus előterjesztésére szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/kozigazgatasi-per-birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le. Eljárási költség nem merült fel.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos,
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul),
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul),
- 4) Irattár.

INDOKOLÁS

I.

Panaszos panaszt terjesztett elő a vele szemben lakóhelye előtt *-n foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

A Panaszos által előadottak szerint *-n délután lányával a házuk előtt, az utcán kerteszkedtek, amikor arra kerékpározott a velük átellenben lakó nő. Vele és férjével évek óta rossz viszonyban vannak. A Panaszos elmondása szerint a nő odaszólt nekik, hogy „*Mit csináltok kurvák?*” Ezen felháborodva lányával együtt odamentek a nő szemközti házához hogy megkérdezzék, miért nem hagyja őket békén. Csengetésükre a ház teraszán férjével együtt megjelent a kifogásolt hangnemet használó nő, majd a férj bement a házba. Ők, miután hangot adtak nemtetszésüknek, visszaindultak kerteszkedni. A szomszédjukban lakó rendőr – akivel évek óta szintén perben és haragban állnak – háza előtt megállt egy rendőrautó, majd a hátuk mögött, egy tuja takarásából felbukkant egy tetovált kezű rendőr „*somfordálva, szintén ily módon egy rendőrnő, alattomos módon*”. Láta, hogy a rendőr a lányát földre viszi és „*aljas módon*” megbilincseli, ezért elkezdett sikoltozni, mire a rendőrnő „*agresszíven, erőszakkal hasra fektette... és őt is megbilincselte.*” A hasán van egy csomó, amelyet ha ütés ért, annak súlyos következményei lehetnek. A rendőr azonban ezzel sem törődött. Nem érti, hogy miért kellett őt megbilincselni, hiszen nem volt agresszív, továbbá 81 éves és 48 kiló. Az intézkedésnél jelen volt a szomszédjukban lakó rendőr is, akivel szemben évekkorábban – bántalmazás és fenyegetés miatt – már feljelentést tettek, illetve több panaszt írtak, azonban a bírósági ítélet szerint még nekik kell a szomszéd rendőrnek a „*jó hírére*” milliókat fizetniük. Véleménye szerint ennek a rendőrnek a „*keze benne van a dologban, hiszen jelenlétében történtek ezen események*”. A rendőrök a lakásukba nem engedték vissza őket, hogy irataikat magukhoz vegyék, illetve hogy azt bezárják. Az utcai ablakaik és a bejárati ajtó így tárva-nyitva maradt. Ezután a rendőrök bilincsben elvitték az orvoshoz, majd a rendőrségen még „*legalább 3 órát kellett szenvednie, míg irkáltak.*”

A Panaszos a fentiek alapján a következőket sérelmezte:

- az intézkedés jogalapját,
- a testi kényszer alkalmazását,
- a bilincs alkalmazását,
- a rendőrök nem tették lehetővé az ingatlan bezárását,
- az előállítás jogalapját és időtartamát,
- az intézkedésnek – a Panaszossal rossz viszonyban lévő rendőr szomszédra tekintettel való – részrehajló voltát.

II.

A tényállás tisztázása érdekében az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1)-(2) bekezdése alapján lefolytatott bizonyítási eljárás során az alábbi bizonyítékok kerültek felhasználásra:

- panaszbeadvány,
- jegyzőkönyv bejelentésről,
- jegyzőkönyv bejelentésről,
- jelentés előállítás végrehajtásáról,
- jelentés előállítás végrehajtásáról,
- intézkedés alá vont személy fogva tartással kapcsolatos nyilatkozata,
- igazolás a rendőrségi előállítás időtartamáról,
- rendőri jelentés,
- rendőri jelentés,
- rendőri jelentés,
- jelentés,
- jelentés rendkívüli eseményről,
- kapitányságvezetői jelentés kivizsgálásról,
- a Rendőrkapitányság rendészeti osztályvezetőjének jelentése kivizsgálásról,
- a Tevékenység-irányítási Központ osztályvezetőjének – a Panasztestület megkeresésére írt – tájékoztató levele és annak 7 db hangfájl melléklete,
- jegyzőkönyvek tanú meghallgatásáról,
- szabálysértési feljelentés,
- a Rendőrkapitányság által rendelkezésre bocsátott, a sérelmezett rendőri intézkedéssel kapcsolatban elhangzott és rögzített hanganyag leirata.

III.

Az Ákr. 62. § (4) bekezdése értelmében az eljárásban a szabad bizonyítás elve érvényesül, így a hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli. Mérlegelési jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy miért és melyik bizonyítékot veszi figyelembe a valóság-hű tényállás megállapítása érdekében, illetve más bizonyítékokat esetlegesen miért rekesztett ki a bizonyítás köréből.

Ezek alapján a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 323. § (1)-(3) bekezdései szerint, a felsorolt közokiratok jellegére tekintettel – az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában – döntésem meghozatalánál a közokiratokban foglaltakat vettem alapul.

A rendelkezésre álló – *a II. részben felsorolt* – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

*-n-án *-kor a * szám alól bejelentés érkezett a Tevékenység-irányítási Központba (a továbbiakban TIK), amely szerint két nő be akar hozzájuk menni.

A TIK utasítására *-kor megjelent az adott címen a Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) két beosztottja, akik azt tapasztalták, hogy két nő – a Panaszos és lánya – szitkozódva kiabál az utcán a bejelentővel és annak feleségével. A TIK előzetesen, még a helyszínre küldés során tájékoztatta a rendőröket arról, hogy a bejelentő tudomása szerint mindkét nő pszichés beteg. A rendőrök a Panaszoszt és lányát a hangoskodás befejezésére és igazolásra szólították fel, amelynek azonban nem tettek eleget, hanem hazaszaladtak, bezárták a kaput és a házuk ablakán keresztül folytatták a kiabálást, szitkozódást. A Panaszos lánya kis

idő múlva kijött a házból az utcára, és ott folytatta a hangos szidalmazást, ezért a rendőr ismételen felszólította őt a hangoskodás abbahagyására, illetve személyazonosságának igazolására. A felszólításnak a Panaszos lánya megint csak nem tett eleget, hanem visszaszaladt a házba. Később azonban újra kijött az ingatlanból, és a rendőrök felé szaladt kiabálva, mire a rendőr testi kényszer alkalmazásával földre vitte és megbilincselte. A Panaszos látva mindezt, segítséget akart nyújtani a lányának, ezért sikoltozva megindult feléjük. A rendőrnő úgy ítélte meg, hogy a Panaszos magatartása magában hordozza a támadás lehetőségét, illetve veszélyeztetheti a lányával szembeni rendőri intézkedés eredményességét, ezért a bal vállánál megfogva megkísérelte visszatartani. A Panaszos megpróbált ellenszegülni, amelynek következtében a földre esett. Ellenszegülésének mértékét jelzi, hogy sikeres megbilincseléséhez a vele szemben intézkedő rendőrnőnek szüksége volt a Panaszos szomszédjában lakó, időközben a helyszínen megjelenő szolgálaton kívül lévő rendőr segítségére. A megbilincselte személyek a ház előtt, a kocsibejárón feküdtek. A TIK felhívta az intézkedő rendőrök figyelmét, hogy amennyiben lehetséges, ültessék be őket a szolgálati gépjárműbe, ne hagyják őket az utcán, a földön. Hamarosan megérkezett a helyszínre a további intézkedéshez rádióon kért erősítés, valamint a kiértesített a mentőszolgálat is. A mentősök mindkét intézkedés alá vont személyt megvizsgálták és megállapították, hogy a Panaszos nem sérült, azonban lánya intézkedés során keletkezett sérülései további orvosi ellátást igényelnek, ezért őt kórházba szállították. A Panaszost a rendőrök beültették a szolgálati gépjárműbe, ahol idős korára, valamint a jelen lévő rendőrök számából fakadó erőfölényre tekintettel *-kor a – kezére *-kor felhelyezett – bilincs levételre került. Ezt követően lehetővé tették számára, hogy a nála lévő kulccsal az ingatlan kapuját bezárja, majd előállították a Rendőrkapitányságra, ahonnan vizsgálatra átkísérték a kunszentmártoni orvosi ügyeletre, ahol sérülés nem került megállapításra. A Panaszossal szembeni rendőri intézkedésre *-kor került sor, szabadon bocsátása *-kor történt meg. A Panaszost garázdaság és rendzavarás szabálysértések miatt feljelentették.

IV.

A rendőri intézkedés elleni panasz kivizsgálásakor vizsgálat tárgyává tettem, hogy mely panaszosi sérelemre terjed ki a hatásköröm.

1. Az intézkedésnek – a Panaszossal rossz viszonyban lévő rendőr szomszédra tekintettel való – részrehajló volta

Ezen panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályok bírnak jelentőséggel: *A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13. § (2) bekezdése, a 92. § (1) bekezdése, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 305. § c) pontja, valamint a büntetőeljárásról szóló 2015. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 30. § a) pontja.*

A panaszbeadványban foglaltak kivizsgálása során az elfogult rendőri intézkedést alátámasztó körülmény, tény, adat nem merült fel, és ennek kapcsán a Panasztestület állásfoglalása szerint sem érte hátrányos megkülönböztetés a Panaszost. Tekintettel azonban arra, hogy a rendőri intézkedés részrehajló voltára tett panaszosi utalás alkalmas lehet bűncselekmény gyanújának a megállapítására, – amelynek elbírálása kívül esik a rendőri intézkedések elleni panaszoknak az Rtv. 92. § (1) bekezdése által meghatározott tárgykörén – a panaszbeadvány megküldésre

került a büntetőeljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Központi Nyomozó Főügyészség Regionális Osztályának.

A Panasztestület állásfoglalásával egyezően, az eljárás során nem merült fel adat a részrehajlás tekintetében, ugyanakkor a panaszban foglaltak felvetik a büntetőjogi felelősség kérdését is, amelyre tekintettel azt megküldtem a Központi Nyomozó Főügyészség Regionális Osztályának.

V.

A panasz vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg.

1. Az intézkedés jogalapja

A panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályok bírnak jelentőséggel:
Az Rtv. 13. § (1) bekezdése és a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 170. §-a.

Az intézkedés jogalapját a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának III. fejezet 1) pontjában kifejtettekkel egyezően megítélve megállapítottam, hogy a rendőrök intézkedési kötelezettségüknek eleget téve, kellő jogalap birtokában jártak el.

A fentiek alapján a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

2. A testi kényszer alkalmazása

A Panasztestület ezen panaszpont tekintetében úgy foglalt állást, hogy a testi kényszer alkalmazására jogszerűen került sor, ugyanakkor annak módja nem felelt meg az arányosság követelményének, ami súlyosan sértette a Panaszos emberi méltóságához való jogát.

A panaszpont megítélése szempontjából a következő jogszabályok bírnak jelentőséggel:
Az Rtv. 15. § (1)-(2) bekezdései, a 16. § (1) bekezdése, a 47. §-a, valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról kiadott 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 39. § (1)-(2) bekezdései, és a 40. §-a, valamint az Ákr. 35. § (1) és (3) bekezdései.

A testi kényszer jogszerűségének vizsgálata során a Panasztestület Állásfoglalásának III. fejezet 2) pontjának a) alpontjában foglaltakkal azonos indokok alapján megállapítottam, hogy a rendőrök indokoltan döntöttek a testi kényszer szükségessége mellett.

A fentiek alapján a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

A Panasztestület Állásfoglalásának III. fejezet 2) pontja a) alpontjának aa) részpontjában úgy foglalt állást, hogy a testi kényszer alkalmazásának módja nem felelt meg az Rtv.-ben foglalt arányosság követelményének. Érvelése szerint a Panaszos életkora (81 éves) és törékeny testalkata (48 kg), valamint az a tény, hogy a rendőrök már az intézkedés megkezdésekor információval bírtak arról, miszerint a Panaszosnál felmerül pszichés probléma lehetősége

nem indokolta, hogy őt megbilincselve az autóbeállóra fektessék, súlyos mértékben sértve ezzel az emberi méltósághoz való jogát.

A Panasztestület által elbírált körülményről megállapítottam, hogy az a Panaszos részéről nem került sérelmezésre. Arra, hogy megbilincselését követően a kocsibejáró földjén feküdt, sem beadványában, sem egyéb nyilatkozatában nem tért ki, ezen tény csupán a beszerzett rendőrségi iratokból derül ki.

Ügyféli kérelem hiányában ezen kérdés érdemi vizsgálatát mellőztem.

Ezzel kapcsolatosan a Fővárosi Törvényszék már korábbi – 20.K.31.855/2011/8. számú – ítéletében kimondta, hogy *„A bíróság e körben jegyzi meg, hogy az alperesi határozat kizárólag a felperes panaszában foglaltakra kell, hogy reagáljon függetlenül attól, hogy a Független Rendészeti Panasztestület esetlegesen a felperes panaszát meghaladóan más jellegű jogkérdésekben is állást foglal.”*

A Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítélete a fentieket alátámasztja, amely szerint *„(...) A FRP-nek az előállítás időtartamára vonatkozó megállapításra nézve rögzítette, hogy e körben a felperes nem terjesztett elő panaszt, ezért annak jogszerűségéről nem kellett döntenie.”*

3. A bilincs alkalmazása

A panaszpont megítélése szempontjából a következő jogszabályok bírnak jelentőséggel: *Az Rtv. 48. § b) és d) pontjai, valamint a Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés a), b) és d) pontjai.*

A bilincselés jogszerűségét a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának III. fejezet 2) pontjának b) alpontjában kifejtettekkel azonosan értékeltem.

Erre tekintettel megállapítottam, hogy a panasz ebben a vonatkozásban alaptalan.

4. A rendőrök nem tették lehetővé az ingatlan bezárását

Ebben a kérdésben a Panasztestület nem foglalt állást.

A panaszban előadottakkal szemben a rendőrségi iratokban – különböző személyek által egybehangzó módon megfogalmazottan – következetesen az szerepel, miszerint lehetővé tették a Panaszos részére, hogy a Rendőrkapitányságra történő előállítása előtt a nála lévő kulccsal az ingatlan kapuját bezárja.

A Panaszos a saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, illetve az eljárás során e tárgykörben a rendőri iratokban foglaltaktól eltérő bizonyíték nem merült fel.

A Pp. 323. § (1)-(3) bekezdései értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentés az abban foglalt tartalom tekintetében – az ellenkező bizonyításáig – teljes bizonyító erővel bír. Tekintettel a rendőri jelentés közokirat jellegére, a bizonyítékok értékelése során – figyelemmel az Ákr. 62. § (4) bekezdésében foglaltakra – a rendőri jelentésekben foglaltakat fogadtam el döntésem meghozatalakor.

Erre tekintettel megállapítottam, hogy a rendőrök biztosították a Panaszos számára a lehetőséget, hogy a Rendőrkapitányságra történő előállítás előtt ingatlanának kapuját bezárja, ezért a panasz e vonatkozásban alaptalan.

5. Az előállítás jogalapja és időtartama

A panaszpont megítélése szempontjából a következő jogszabályok bírnak jelentőséggel:
Az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) és f) pontjai, valamint a 33. § (3) bekezdése.

Az előállítás jogalapját, illetve annak időtartamát a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának III. fejezet 3) pontjában foglaltakkal egyezően jogszerűnek és arányosnak ítélem.

Erre tekintettel a panasz ezen vonatkozásban alaptalan.

A fentiekre figyelemmel a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Határozatom a Pp. 323. § (1)-(3) bekezdésén, 75. §-án, XLVI. fejezete, 605. §-án, 608. §-án, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 29. § (1) bekezdésén, a 39. § (1) és (6) bekezdésén, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdésén, az Ákr. 62. § (1)-(2) és (4) bekezdésén, 81. § (1) bekezdésén, 113. § (1) bekezdés a) pontján, 114. §-án, 116. § (1)-(2) bekezdésén és (4) bekezdés a) pontján, 35. § (1) és (3) bekezdésén alapul.

A jogorvoslati jogosultságról, valamint a jogérvényesítés módjáról az Ákr. 81. § (1) bekezdésére, az Ákr. 113. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a 114. § (1) bekezdés I. fordulatára, illetőleg a 116. § (4) bekezdés a) pontjára, továbbá az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 59. § (1) bekezdésére és a 62. § (1) bekezdés h) pontjára tekintettel adtam tájékoztatást.

Budapest, 2018. november „ ”.

**Dr. Balogh János r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**